

KERKENBELEIDSPLAN GEMEENTE DESSEL

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL.....	2
INLEIDING	3
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	4
2. FICHE PER KERKGEBOUW	5
2.1. Sint Nikolaaskerk in Dessel-Centrum.....	5
2.1.1. Identificatie.....	5
2.1.2. Beschrijving.....	6
2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	11
2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	12
2.2. Heilige Familie kerk in Witgoor	
2.2.1. Identificatie.....	13
2.2.2. Beschrijving.....	14
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	17
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	17
3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE.....	19
3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie.....	19
3.2. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht.....	20
BESLUIT.....	20

INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Dessel:

- Sint Niklaaskerk, Markt z/n, 2480 Dessel
- Heilige Familie kerk, Meistraat 148A, 2480 Dessel

Met het oog op de actualisatie van het bestaande kerkenplan voor de gemeente Dessel vond een eerste overleg plaats op vrijdag 21 maart 2025 met een afvaardiging van het Bisdom/Vicariaat, de Pastorale Eenheid Sint Augustinus en het college van burgemeester en schepenen.

Een eerste aanzet tot ontwerp van kerkenplan werd besproken op een overleg op vrijdag 11 april 2025 met eenzelfde samenstelling, aangevuld met een afvaardiging uit beide kerkfabrieken.

Dit kerkenbeleidsplan werd dus opgemaakt in overleg tussen de gemeente Dessel, de pastorale eenheid, het centraal kerkbestuur en beide kerkfabrieken die eronder ressorteren en werd vervolgens goedgekeurd:

- door de bisschop van Antwerpen op 25 april 2025.
- door de gemeenteraad van de gemeente Dessel op 15 mei 2025.

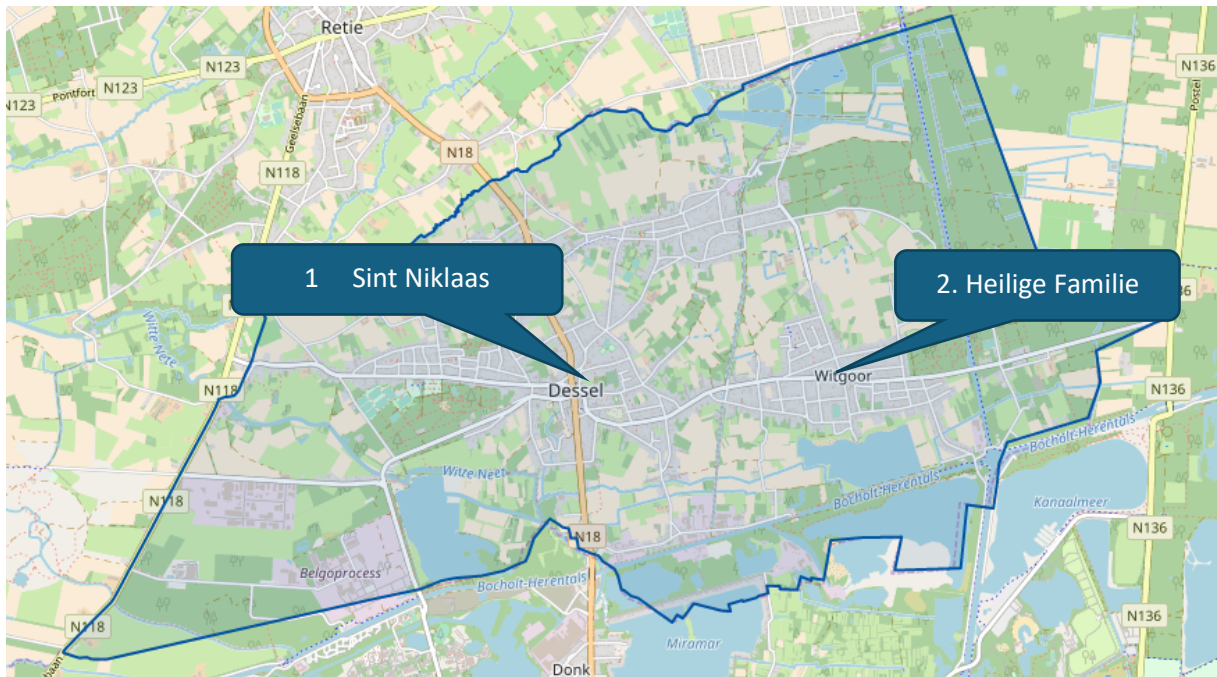
Vanuit de kerkelijke overheid werd de procedure gestart om de twee parochies op het grondgebied van de gemeente Dessel samen te voegen.

In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel opgenomen met de genomen opties (per kerk), de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

1. SITUERING KERKGEBOUWEN

- 1) Sint Niklaas kerk, Markt z/n, 2480 Dessel (*Dessel-Centrum*)
- 2) Heilige Familie kerk, Meistraat 148A, 2480 Dessel (*Dessel-Witgoor*)

2. FICHE PER KERKGEBOUW

2.1. Sint Niklaaskerk in Dessel-Centrum

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.1.1. Identificatie

Naam: Sint Niklaaskerk

Geografische ligging

- Markt z/n – 2480 Dessel
- Provincie: Antwerpen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Antwerpen
- Dekenaat of Regio: Kempen-Oost
- Pastorale Eenheid: Heilige Augustinus
- Parochie: Sint Niklaas

Eigenaar: kerkfabriek Sint Niklaas

Bescherming(en)/vastgesteld

- Is vastgesteld als bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Niklaas. Deze vaststelling is geldig sinds 14-09-2009.

2.1.2. Beschrijving

a) **Cultuurhistorische waarde**

Vrijstaande kerk in "gotische" en "neogotische" stijl

- Circa 1480 bouw van een gotische kerk. De oudste gedeelten van het huidig kerkgebouw namelijk westtoren, transeptgevels en koorsluiting, zijn hiervan restanten.
- In 1863 – 1864: vergroot in neogotische stijl: het bestaande schip werd vergroot met twee zijbeuken, de westgevel een doopkapel en portaal en het koor aan weerszijden een zijkapel met ten noorden een berging, ten zuiden een sacristie. De nieuwe zijbeuken waren uitwendig opgevat als aaneengeschakelde kapellen met puntgevel onder zadeldak loodrecht op de middenbeuk.
- Na de ernstige beschadiging door beschieting WO II in 1944 werd in 1948-1950 de kerk voor de laatste keer verbouwd en vergroot. Dit resulteerde in een over de gehele lengte verbrede kerk met vrij goede verhoudingen; de kapellen van de zijaltaren (zijkoren) werden verbreed en verlengd waardoor de vroegere berging en sacristie verdwenen; de transeptvensters werden vernieuwd naar analogie met de nieuwe gedeelten, het zuidelijk transept werd voorzien van een nieuwe zijingang. De toren kreeg aan weerszijden een berging en zijportaal. Ten noorden van de kerk, naast de pastorie, werd een nieuwe sacristie opgetrokken.
- Sobere baksteenbouw met beperkt gebruik van zandsteen voor onder meer vensterstijlen, maaswerk, dorpels, kordons, daklijst, dekstenen, aandaken en steigeratomlijstingen.
- Buitengevel met verschillende metselaarstekens.
- Toren: na stormschade in 2002 kreeg de toren in 2004 een replica van de oude haan en de bol (firma Van Looy uit Herselt)

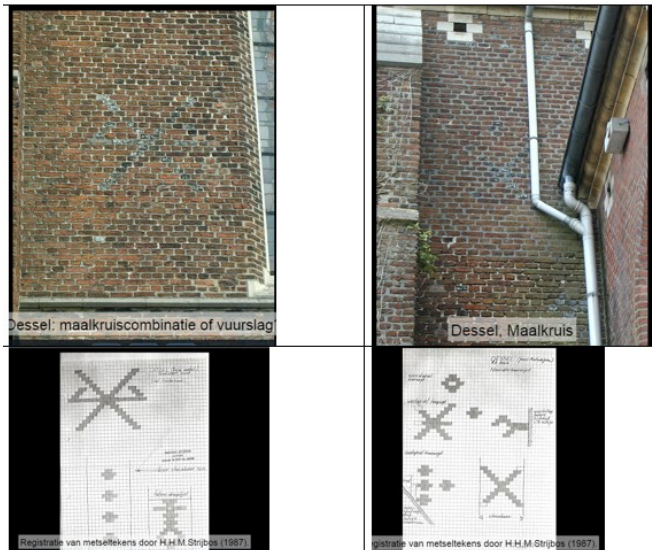
Buitenmuren:

In de buitenmuren zijn enkele opmerkelijke metselaarstekens aanwezig.

Metselaarstekens zijn decoratieve motieven, teken-figuren die in metselwerk werden aangebracht door gebruik te maken van baksteenkoppen van een afwijkende kleur.

De grootte varieerde van enkele tientallen cm tot gevelvullende motieven. Het fenomeen kwam erg frequent voor vanaf de opkomst van baksteen in gans noordwestelijk Europa in de late Middeleeuwen (13-14de eeuw) en duurde met wat lokale verschillen tot de 18de eeuw.

Beschreven metselaarstekens in de Sint-Niklaaskerk Dessel.

Bron: <http://www.graafschaploon.be/metseltekens-1/foto-inventarisatie/belgiee-belgique/antwerpen/dessel>

Interieur:

Na de herstelling van de schade WO II:

- Het interieur werd geen reconstructie van de voormalige toestand maar kreeg een eigen moderne interpretatie van de gotische stijl. Er werd wel rekening gehouden met lokale stijlelementen zoals onder meer de beplankte gewelven.
- Een verlaging van de kerkvloer ging gepaard met de verwijdering van de meeste 17de- en 18de-eeuwse graven;
- Bepoeterd en beschilderd interieur.
- Spitsboogarcade op slanke bundelpijlers met arduinen sokkel; beplankte spitse tongewelven en dito kruisgewelven.
- Kruising afgezet met spitsbogen gordelbogen. Zijkoren met spitsbogige scheiboog naar transept toe en twee segmentbogige openingen naar koor toe. Ruim inkomportaal met arduinen grafzerken uit de 17de en de 18de eeuw.

Altaarstukken:

- Onze-Lieve-Vrouw met kind schenkt de rozenkrans aan Sint-Dominicus
- Onze-Lieve-Heer Hemelvaart,
 - Beiden gesigneerd en gedateerd, 1868, door K. Ooms.

Beeldhouwwerk:

- Onze-Lieve-Vrouw Onbevlekt Ontvangen, afkomstig van de voormalige kapel van Witgoor, vierde kwart van de 17de eeuw, gepolychromeerd hout;
- Heilige Barbara, Heilige Lucia, vierde kwart van de 17de eeuw of eerste kwart van de 18de eeuw, witgeschilderd hout;

- Sint-Jozef met Kind (toegeschreven aan Pompe) (1703 – 1777);
- Heilige Ambrosius van Milaan;
- Heilige Augustinus van Hippo;
- Heilige Nicolaas van Myra, tweede helft van de 18de eeuw, gepolychromeerd hout;
- Heilige Willibrordus, eerste helft van de 19de eeuw, witgeschilderd hout;
- Gekruisigde Christus, eerste helft van de 17de eeuw, witgeschilderd hout (meermaals overschilderd);

kruisweg, 1950, geslagen koper, door ateliers van Maredsous.

neogotische eiken altaren:

- hoofdaltaar met retabel, 1895, door R. Rooms (Gent) en Bressers (Gent);
- zijaltaren, 1866, door De Meyer (Turnhout);
- biechtstoel, 1852, door Vandenberck (Dessel),
- twee biechtstoelen, 1913, door N. Daems (Turnhout);

preekstoel, 1693, door T. Jansen;

doopvont, tweede helft van de 17de eeuw (?), arduin en messing;

orgeltribune en portaal, circa 1774, eik, door A. Van Genechten (Meerhout);

orgel, circa 1963, door firma B. Pels-D'Hondt (Herselt)

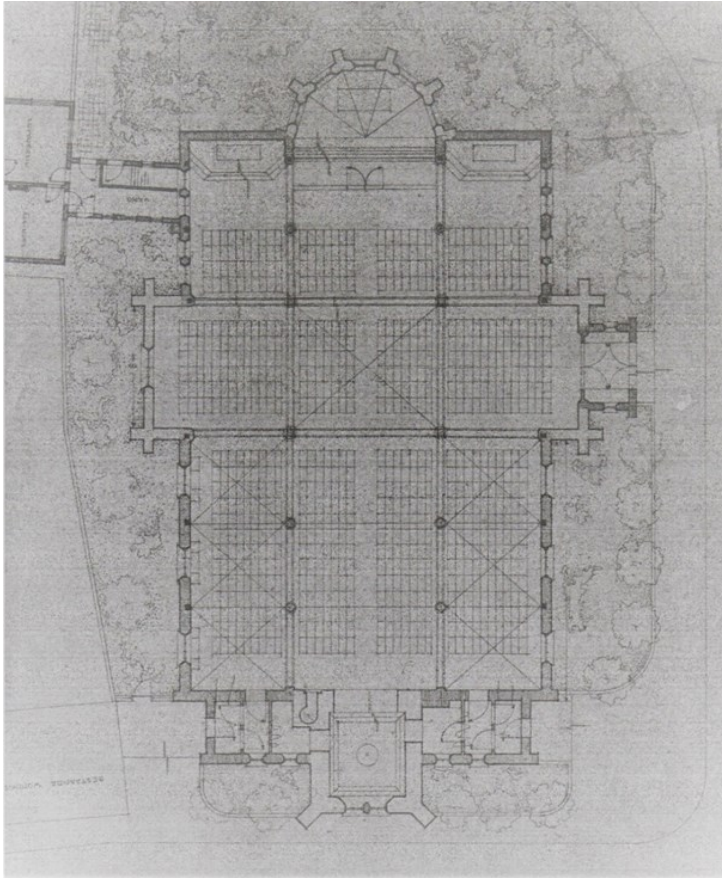
twee klokken:

- circa 1952, door Michiels;
- klein klokje in klokkentorentje, 1864, door S. van Aerschodt (Leuven);

gekleurde glas-in-loodramen,

- 5 glasramen in de koorsluiting, circa 1894, door atelier Stalins-Janssens,
- in schip en transept, jaren 1950, gesigneerd en gedateerd door J. Huet.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

- oppervlakte in m²: exacte gegevens niet beschikbaar
- de vrije hoogte: exacte gegevens niet beschikbaar
- aantal zitplaatsen: 464

Voorzieningen

- Vul onderstaande tabel in met de huidige aanwezige voorzieningen in het kerkgebouw:

Sanitair	1 toilet in de sacristie
Verwarming	Aardgasverwarming – (in winterkapel gasstralers - 2019)
Verlichting	In kerk ledverlichting (vernieuwd in 2023)
Keukenvoorzieningen	Mobiele kitchenette met spoelbak voor ontmoetingsmomenten na de vieringen – uitgietbak in sacristie
Audiosysteem	Geluidssysteem (vernieuwd in 2023)
Beeldscherm(en)	Niet aanwezig

Rolstoeltoegankelijkheid	Kerkgebouw is rolstoeltoegankelijk (m.u.v. zone rond het altaar)
Diefstal- en brandbeveiliging	Niet aanwezig
Bliksembeveiliging	Aanwezig
Gsm-operatoren	Niet aanwezig (wel gesprekken lopende)

Bouwfysische toestand

Op basis van het gedetailleerd inspectieverslag Monumentenwacht van 24/2/2017 met als belangrijkste en dringende aandachtspunten (nieuwe inspectie werd eind 2024 aangevraagd bij Monumentenwacht):

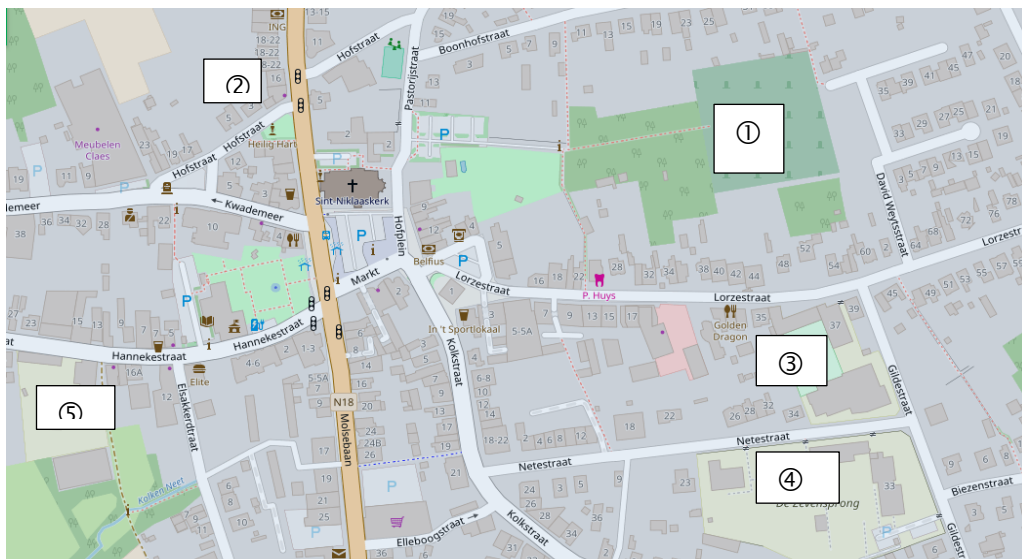
- Voldoende ladderhaken, verankeringspunten, vaste ladders, tussenvloeren, loopbruggen aanbrengen
- Ladder klokkenzolder ontroesten en herschilderen
- Zolders toegankelijk maken
- Daken, Leibedekking van de daken, dakkapellen, vieringtoren afzaatbekleding en galmborden herstellen, leihaken herstellen (inox), nokbeugels en nokbord herstellen, hoekkeper,
- hanggoten vervangen door beloopbare goten, standpijpen ontroesten en schilderen
- Metselwerk: schouderstukken herstellen, scheuren herstellen met kalkmortel, in ronding koor herstellen, herstellen voor aanbrengen van slabben en duurzaam verankeren
- Scheuren in toren controleren, herstellen eventueel horizontaal bewapenen
- Piron dakkapel afdekken, dakkapellen te verwijderen bij restauratie dak
- Dakrand, waterlijsten, metselwerk en afzaten boven toren nakijken
- Loszittend stuk moneel aan raam verwijderen – herstellen in natuursteen
- Zolderruimten en traptoren opkuisen. Vloer torenhuis onveilig door inrotting en zetting. Houten klokkenstoel herstellen.
- Kilgootbekleding vernieuwen
- Loodaansluiting herstellingen of vernieuwen
- Betonrot vieringtoren herstellen
- Luiwerk van de klok in vieringtoren en van de klokken toren ontroesten en smeren
- Ramen: Raambruggen door messingbruggen vervangen, Doken verankeren met epoxy, Condensafvoer langs binnen verbeteren (ramen)
- Trekankers ontroesten en functie herstellen
- Grafstenen beschermen
- Pleisterwerk interieur, blot af door vochtinfiltratie.
- Houten kerkgewelf beschadigd door vochtinfiltratie
- Duurzaam onderhoud:
 - Dakbedekking en goten regelmatig nakijken
 - Houten buitenschrijnwerk regelmatig herschilderen
 - IJzerwerk ontroesten en herschilderen
 - Klokken laten nakijken door een erkend controle-organisme

- Scheurvorming opvolgen
- Bliksemafleider laten nakijken
- Verlichtingsopening in zolder
- Goten minstens tweemaal uitkuisen
- Beplanting en klimop tijdig snoeien

Weergave van hetgeen aan veiligheids- en instandhoudingswerken is gerealiseerd en gerestaureerd:

- Herstelling dak en glasraam na stormschade in 2014
- Opruimen van zolder/toren en sluiten van invlieggaten (2016)
- Nazicht uurwerkmechanisme
- Toegangsdeuren kerk gerestaureerd en geschilderd
- Vervanging led-verlichting
- Vernieuwen vloer op de verdieping onder de klokken (2024)
- Vernieuwen stalen luidbrug voor de grote klok (2024)
- Vernieuwen klepel van brons voor de grote klok (2024).

2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Bushalte: Markt (richting Mol, Witgoor, Geel, Retie, Turnhout, Arendonk)

- Gemeentelijke begraafplaats centrum (1)
- Huis van de Parochie (2)
- Gemeentelijke basisschool “De Kangoeroe” (3)
- Gemeenschapsonderwijs “De Zevensprong” (4)
- Vrije basisschool “de Weg Wijzer” (5)
- Parking: Markt, Pastorijstraat, Lorzeplein
- In de gemeente Dessel is de meest nabije gebedsruimte in de omgeving op 2 km (Kerk Heilige Familie Witgoor).

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Viering	Aantal	Aanwezig (gemiddeld)
Reguliere vieringen Parochie		
• Viering op Woensdagavond	wekelijks	10
• Viering op Zondag (9.30 uur) opmerking: telkens met orgelbegeleiding en zang!	wekelijks	40
• Kerkelijke feestdagen	Pasen/Hemelvaart/ Pinksteren/Kerstmis	150
• Vieringen PE Sint Augustinus	2	150
• Uitvaarten	11	150 tot volzet
• Avondwake	0	
• Huwelijken	0	
• Dopen	9	14 dopelingen
• Themavieringen (parochie)		
• Vormselviering en voorbereiding	2	400
• 1ste communie en voorbereiding	2	400
Speciale themavieringen:		
• Schoolvieringen (Weg-Wijzer en Kangoeroe)	3	volzet
• Christus Koning (Chiro)	1	volzet
• Lichtmis (Ferm)	1	150
• 11 novemberviering (lokaal bestuur)	1	100
• Okra	1	150
• Samana	1	150
• Kapellekesviering	1	200
• Sint Niklaas	1	100
Medegebruik andere erediensten		
Huwelijksviering protestantse kerkgemeenschap		1
Naast het gebruik van erediensten wordt het kerkgebouw gebruikt voor		
Fototentoonstelling Antwerpse raad van Kerken		2 weken
Kerstconcert Vocarde		1
Concert Academie muziek en woord Mol		1
Concert Accordeonensemble Mol - Beethovenconcert		1
Concert fanfare De Eendracht en Harmonie Buxerolles (Fr)		1
De kerk als ontmoetingsplaats (ontmoetingsmoment bij drankje en/of hapje achteraan in de kerk)		
Na viering Samana		
na viering Okra		
na viering Kapellekes		
na herdenkingsviering Jurgen Deckx		
Na viering naamopgave		

2.2. Heilige Familie kerk in Dessel-Witgoor

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.2.1. Identificatie

Naam: Heilige Familie

Geografische ligging

- Meistraat 148A – 2480 Dessel
- Provincie: Antwerpen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Antwerpen
- Dekenaat of Regio: Kempen-Oost
- Pastorale Eenheid Heilige Augustinus
- Parochie: Heilige Familie

Eigenaar: kerkfabriek Heilige Familie

Bescherming(en)/vastgesteld

- Parochiekerk Heilige Familie : is vastgesteld als bouwkundig erfgoed sinds 14.09.2009
- Omvat de bescherming als monument : Orgel sinds 25.03.1980

2.2.2. Beschrijving

a) **Cultuurhistorische waarde**

Kerk

- Georiënteerde kruiskerk in nieuwe zakelijkheid, gebouwd naar ontwerp van S. Leurs; omringd door een parking aan de noordzijde, graspartijen aan de zuidzijde.
- Bij Koninklijk Besluit van 25/5/1932 werd het gehucht Witgoor een afzonderlijke kapelanie. Aanvankelijk werd een tijdelijke kapel ingericht in de school van de zusters Annonciaden. In 1934 werd de bouw van een nieuwe kerk aanbesteed. De uitvoering wijkt ietwat af van het ontwerp. De inzegening vond plaats in september 1935. In 1958 werd Witgoor bevorderd tot parochie. In 1967-1969 onderhouds- en herstellingswerken naar ontwerp van F. Schoeters (Turnhout).
- Vroeg voorbeeld van modernistische religieuze architectuur in België; aan de ontwerper "opgelegde" wijzigingen - onder meer het aanbrengen van een kroonlijst - doen echter afbreuk aan het "modern" uitzicht van het gebouw. Alle onderdelen van een klassieke kruiskerk zijn aanwezig; de architecturale vormgeving kan gedefinieerd worden als baksteen-modernisme met referenties aan het kubisme en de "pakketbootstijl", zie de Sint-Antoniuskerk van S. Leurs te Seraing (1930).

Fatimabeelden

- Tegen het kerkgebouw staan aan de zuidelijke zijde, in de hoek van de middenbeuk, Fatimabeelden. Deze kennen volgende geschiedenis:
- Op dinsdag 14 mei 1940 -de Tweede Wereldoorlog was vier dagen oud- trokken Duitse troepen in grote getalen in de richting van Dessel-Centrum. Er klonken schoten, maar wat er gebeurde is nooit echt duidelijk geworden. De Duitsers waren woedend en beweerden dat burgers op hen geschoten hadden. Zij haalden tien mannen van Witgoor uit hun huizen, sloten hen op in de kerk en dreigden hen te fusilleren. Pastoor Rombauts kon hun overste overtuigen om iedereen te laten gaan. Een drama werd vermeden.
- In het dagboek van pastoor Rombauts lezen we later: "In november 1943 is er een devotie ontstaan tot het Onbevlekt Hart van Maria, verschenen in 1917 te Fatima in Portugal. Elken eersten zaterdag waren er talrijke communies om door haar voorspraak Gods zegen af te werpen over het Witgoor en de weggevoerden naar Duitsland. 't Witgoor bleef gespaard en alle weggevoerden kwamen gezond en wel thuis. Daarom werd er besloten om een Fatima-groep (Beeld van Onze-Lieve-Vrouw, drie kinderen en twee schapen) op te richten".
- Op 21 augustus 1945 werden de beelden, gemaakt in kunstbeton geplaatst. Op zondag 9 september werd de Fatima-groep officieel gewijd door de abt van Postel. De beelden stonden tegenover de kerk, aan de meisjesschool dichtbij het kruispunt met de Hameldijk.
- In 2002, na de vernieuwing van het centrum rond de kerk en school, kreeg, wat nog restte van de groep een nieuwe plek tegen de kerk. Vandaag is alleen nog het beeld van Onze-Lieve-Vrouw origineel; de kinderen en de schaapjes hebben de tand des tijds

en het vandalisme van dronken helden niet doorstaan. In 2016 maakte Lea Van Lieshout nog twee nieuwe kinderbeelden voor de groep.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

(grondplan: zie bijlage)

- oppervlakte in m²: exacte gegevens niet beschikbaar
- de vrije hoogte: exacte gegevens niet beschikbaar
- aantal zitplaatsen: 430

Voorzieningen

- Vul onderstaande tabel in met de huidige aanwezige voorzieningen in het kerkgebouw:

Sanitair	Gehandicaptentoilet en gewoon toilet
Verwarming	Mazoutverwarming, twee branders en twee tanks
Verlichting	Verlichting twintigtal jaar geleden vervangen (door Verelec) (traag aan en wachten om terug aan te doen)
Keukenvoorzieningen	Vaste opstelling met spoelbak
Audiosysteem	Aanwezig
Beeldscherm(en)	Niet aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	Rolstoeltoegankelijk via hellend vlak aan ingang
Diefstal- en brandbeveiliging	Niet aanwezig
Bliksembeveiliging	Bliksemafleider aanwezig
Gsm-operatoren	Niet aanwezig

Bouwfysische toestand

- Kenmerkend voor zowel exterieur als interieur zijn het bescheiden materiaalgebruik en de naakte bouwmaterialen. De sobere uitvoering houdt tevens verband met de toenmalige economische crisis: met eerder beperkte middelen realiseert men op vraag van kardinaal Van Roey toch nog een vrij grote kerk.
- Eén brede hoofdbeuk van vijf traveeën met zijbeuken herleid tot lage aanbouwen; een uitspringende westelijke inkompartij met een op de noordwestelijke hoek voorstaande toren van zes geledingen; een vlak transept van één travee met in de westgevel een kleine uitbouw voor de biechtstoel; een koor van één travee met halfronde koorsluiting, met onderkelderde sacristie aan de noord- en berging aan de zuidzijde. Afgewolfde leien zadeldaken en platte daken; smeedijzeren kruis boven

koorgedeelte. Baksteenbouw; hoofdbeuk met omlopende kroonlijst. Overwegend metalen ramen, oorspronkelijk met een donkere afwerking, heden witgeschilderd. Hoofdbeuk, transept en koorsluiting met lange smalle rechthoekige vensters, zie koorsluiting met twee partijen van elk vijf vensters; zijbeuken, westgevel en rechte koortravee met patrijspoorten. Sacristie en berging met in de oostgevel een getraliede rechthoekige vensterpartij met houtwerk. Inkompartij met patrijspoorten en rechthoekige houten poorten. Toren met in de west- en oostgevel kleine smalle rechthoekige vensters; bovenste geleding met rechthoekige galmgaten en een monumentaal smeedijzeren kruis.

- De oorspronkelijk laag ommuurde stoep met trappartij vóór de westgevel werd inmiddels heraangelegd en gewijzigd.
- We hopen dat op korte termijn een bouwinspectie door Monumentenzorg kan verricht worden in functie van het verdere liturgische en culturele gebruik van deze bijna 85 jaar oude kerk.

Interieur

- Draagconstructie met balken en kolommen van gewapend beton; bakstenen muren, ter hoogte van koor en transept geritmeerd door lisenen. De zijbeuken zijn tot gangen herleid. Vlak houten plafond met samengestelde balklaag; zijbeuken met kinderbalken. Stalen dakconstructie. Tegelvloer. Sterke lichtbeheersing: de gele glaspartijen van het koor geven een grote lichtinval terwijl de patrijspoorten en smalle vensters in het schip voor getemperd licht zorgen. Inkompartij met ten westen en ten zuiden een portaal, ten noorden oorspronkelijk een doopkapel. De biechtstoelen in het transept zijn als nissen in de muur uitgespaard; het noordelijk transept werd als winterkapel ingericht met een vouwdeur waarboven een beglazing.

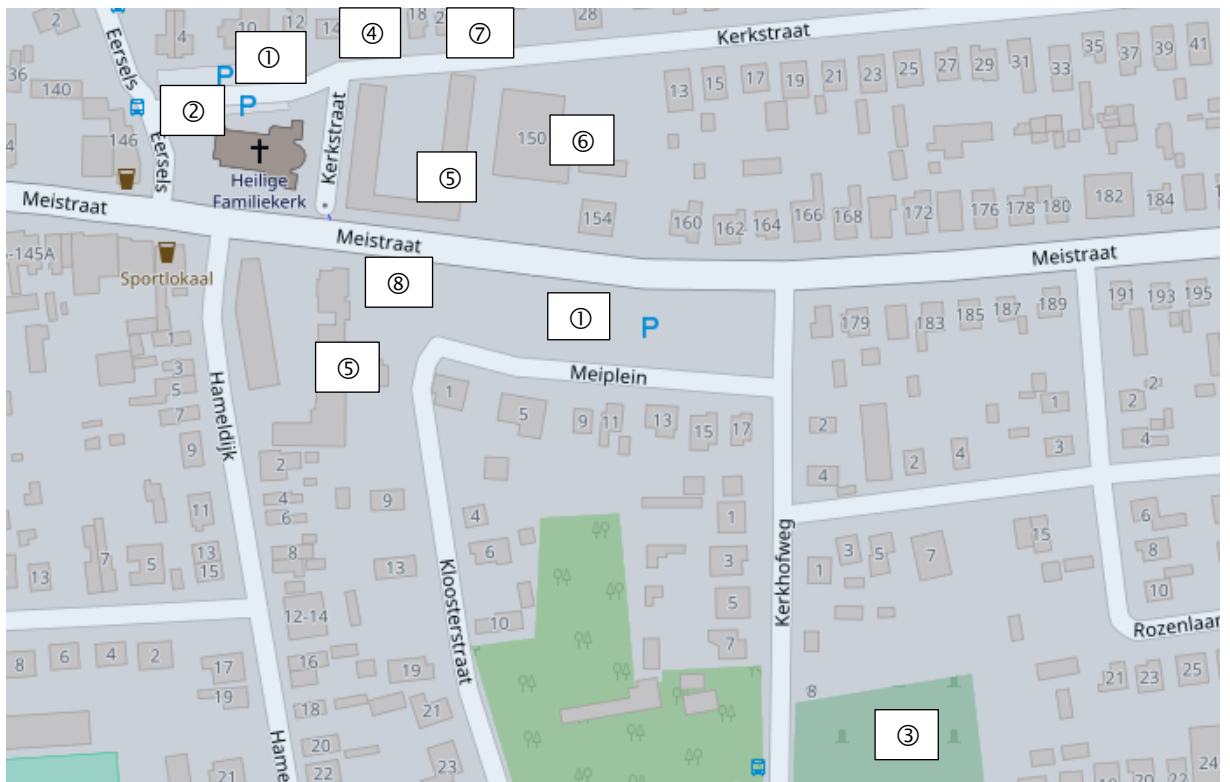
Meubilair

- Beeldhouwwerk: gekruisigde Christus, circa 1935, hout, door P. Raaymakers; gekruisigde Christus, 19de eeuw, geschilderd hout.
- zij-altaar met tabernakel, tweede kwart van de 20ste eeuw, natuursteen. Doksaal met orgel: oudste delen klimmen op tot de eerste helft van de 19de eeuw, vermoedelijk oorspronkelijk van elders afkomstig; circa 1787 overgeplaatst naar de Sint-Martinuskerk van Retie wat gepaard ging met een grondige verbouwing, vermoedelijk door L.F. Verbuecken; nogmaals verplaatst in 1898 door orgelbouwer J. Wouters (Geel); in 1936 overgebracht naar Witgoor en hersteld door J.B. d'Hondt en van een nieuwe kast voorzien door J. Goris (Retie)

Weergave van hetgeen recent aan veiligheids- en instandhoudingswerken is gerealiseerd en gerestaureerd:

Vernieuwing sanitair en kitchenette een vijftal jaar geleden door gemeentelijke diensten.
In weekkapel is bijkomende verlichting geplaatst (LED)
Kerk H. Familie is overdag ondertussen altijd geopend.

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

1. Parking: noordzijde langs Kerkstraat, Meiplein
2. Bushalte: Eersels (richting Dessel-Centrum, Dessel-Heide, Arendonk)
3. Begraafplaats: Kerkhofweg
4. Pastorij: Kerkstraat 14
5. Gemeentelijke Basisschool "de Meikever", Meistraat 157-148
6. Parochiecentrum, Meistraat 150
7. Kinderopvang "de Hummelhoek", Kerkstraat 20A
8. JC Scharnier, Meistraat 157

Andere gebedsruimte in omgeving, 2 km: Sint-Niklaaskerk in Dessel-centrum.

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

- **wekelijkse vieringsmomenten**
zaterdagavondvieringen om 18.00
gaan meestal door in de winterkapel
- **ander parochieel gebruik**

	2023	2024
aantal dopen	12	10
aantal uitvaarten	9	3

aantal huwelijken	0	0
catehese activiteiten	1	1
aantal eerste communicanten	9	25
aantal vormelingen	/	/ in St. Niklaaskerk

- **vieringen**

Caritas (ziekenzalving)

Ceciliaviering Koninklijke Fanfare De Eendracht

Gezinskerstviering opgeluisterd door La Muze (400 aanwezigen)

Andere vieringen (o.a. 90 jaar parochie)

- **Er is geen medegebruik van andere erediensten**

- **Naast het gebruik voor erediensten wordt het kerkgebouw gebruikt voor:**

concerten (koor La Muze)

Kerstconcert

ontmoetingsmomenten na vieringen

opgenomen in toeristische gids

de kerk is dagelijks toegankelijk en wordt door muzikanten gebruikt als oefenruimte

- **Er is geen multifunctioneel gebruik buiten de uren van de religieuze activiteiten voor andere doeleinden of instanties**

- **Er is geen sprake van gedeeld gebruik, waarbij er naast de liturgische ruimte een permanente plaats is voor nevenbestemming**

3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

Deelgemeente (en wijk)	Kerk	Toekomstvisie
Dessel-Centrum	Sint Niklaas kerk	Categorie B – kerk
Dessel-Witgoor	Heilige Familie kerk	Categorie C - kerk

Toelichting:

Sint Niklaas kerk – (categorie B-kerk): kerkgebouw waarvan een afname wordt verwacht van het kerkelijk leven. Er zal deze legislatuur (2025-2030) nagedacht worden aan een nevenbestemming in de ruimte (categorie B-kerk).

Op deze manier kan de kerk nog wel voor religieuze activiteiten gebruikt worden, maar omdat ze te groot kan worden voor gewone wekelijkse diensten wordt een nevenbestemming overwogen. (volledige capaciteit is op dit moment (tiental keer per jaar) wel nog nodig bij vieringen in kader van samenwerkingen met Witgoor, Retie, ...). Bij deze nevenbestemming kan het kerkgebouw architecturaal zodanig ingericht worden dat er een kleinere liturgische ruimte ontstaat, met daarnaast ruimte voor één of meerdere lokalen die, op een permanente basis, een andere bestemming krijgen.

Heilige Familie kerk - (categorie C-kerk): kerkgebouw waarvan de bestemming in de toekomst nog moet uitgeklaard worden: valoriseren, nevenbestemmen of herbestemmen. In de loop van deze legislatuur (2025-2030) wordt er normaal gezien nog geen ingrijpende wijziging verwacht.

3.2. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht

Aangezien de **Sint Niklaas kerk** werd ondergebracht in categorie B, zal tijdens deze legislatuur (2025-2030) nagedacht worden over de mogelijke nevenbestemming in de ruimte.

We wensen ons hierin te laten begeleiden (bijvoorbeeld door 'Kerkplus' van de provincie Antwerpen) om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn rekening houdend met de verschillende betrokken partijen.

BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop en door de gemeenteraad. Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuur. Volgens het Eredienstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025 moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maand van elke nieuwe legislatuur vernieuwd of herbevestigd worden.